

Geithetta

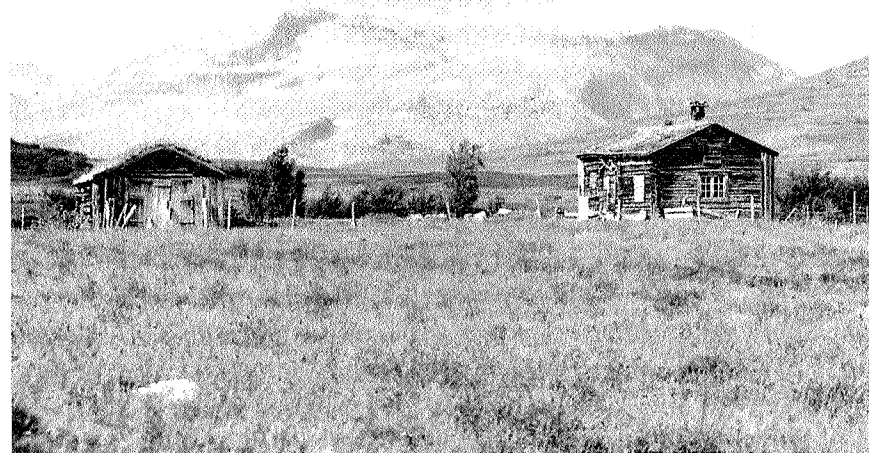
Av KARL H. BROX

Geithetta er et av fjellene i Trollheimen som alle synes å kjenne. Så går da også en av de mest brukte fotrutene i Trollheimen over dette fjellet. Og når sant skal sies så er turen mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta over Geithettas runde rygg en fin fjelltur, en passe dagsmarsj for ganske mange, med et snev av virkelig høyfjell og med glimrende utsikt både utover Jøldalen, Svartådalen, Lille Svartådalen, Folldalen og over mot andre fjell som Svarthetta, Trollhetta, Snota, Salen og Neådalssnota. Likevel er Geithetta blant de av Trollheimens fjell som ikke har satt særlige spor etter seg i foreningens årbøker. Årsaken er ikke vanskelig å gjette: Geithetta er ikke høy nok og barsk nok, og turen over ikke strabasiøs nok, til at de som har skrevet om Trollheimens fjell har brydd seg om den. Da er det noe ganske annet med «storebror» Trollhetta på den andre siden av dalen.

Helt siden tidenes morgen, og i hvert fall siden fotturistene tok til å ferdes i Trollheimen, har Geithetta levet sitt liv i skyggen av Trollhetta. Geithettas to «topper» måler 1 352 og 1 316 meter (den sørligste er høyest), og det er ikke stort å stille opp mot Trollhetts 1 614 meter. Til alt overmål har Trollhetta også som kjent tre topper, hvorav selv den laveste — østtoppen med sin 1 522 meter — er 170 meter høyere enn Geithettas høyeste punkt. Og det må jo ærlig innrømmes, selv om man er aldri så glad i Geithetta, at en tur over Trollhetta er en adskillig mer imponerende og alpin opplevelse, ikke minst når man står der på kanten og stirrer lukt ned i Litj-helvete mer enn 500 meter lenger nede. Man kan bli beskjeden av mindre, men kjære Geithetta, fortvil ikke.

Utsikten fra toppen av Trollhetta er imponerende, og den kan selvsagt bare oppleves fra Trollhetta. Det samme gjelder turen over Trollhetta, men ellers kan dette trehodete fjellet i sannhet også oppleves på avstand, f.eks. fra Geithetta:

«Glem synet af Trolldhætta fra Foldalen, men drag frem mindet om den, saadan som den dukket op og lyste en i møde, når man kom op på Nerskogen, eller saadan, som den imponerende første gang, den viste sig for en paa Langfjeldet, eller allerbedst sådan, som den



Geithetta med sine to topper sett fra Jøldalen med Gjelsestra i forgrunnen.
KARL H.BROX

udbredte sig i hele sin vælde og herlighed for ens blik med sine tre toppe i kreds, med sluktet med bræbåndene, det ene nedenfor det andet, endende i det blågrønne vand — oppe fra sin gjenbo Gjeithætta. Stillet således i erindringen vil Trolldhætta alltid forsvare og hævde sin plads blant Trolldheimens vakreste toppe,» skrev G. P. Meisterlin i årboken for 1898. Og han har helt rett. Fra Geithetta er Trollhetta et virkelig imponerende skue, og selv om Geithetta kanskje ikke er et så veldig storslagent fjell sammenlignet med andre topper i Trollheimen, så er opplevelsen av fjell fra toppen så avgjørt til stede.

Og for den som ikke bare er ute etter høyden over havet der turen går, er Geithetta også uten tvil opplevelsesverdig i seg selv. Oppstigningen fra, eller nedstigningen mot Trollheimshytta har et praktfullt utstyn utover Folldalen og over mot Snota, Salen, Naustådalen og Neådalssnota. Som et sølvglinsende bånd bukter Folla seg avsted dypt der nede, og det er i grunnen nokså urettferdig at vannet noen få kilometer lenger nede blir oppfanget av et kraftverksmagasin. Denne praktfulle fjellnaturen i hjertet av Trollheimen burde vært spart for slikt. Med en kikkert kan man også

lete seg frem til Trollheimshytta — man finner i hvert fall flaggstangen — der man startet fra eller skal til, alt ettersom hvordan kursen er. Fra toppen er det også glimrende utsikt over mot Jøldalen og Jøldalshytta — det er fra Geithetta faktisk ikke langt fra at man ser fra hytte til hytte.

På toppen er det jevnt over slutt på vegetasjonen — også Geithetta er tross alt en del av den steinete, forblåste verden av topper som gjør Trollheimen til en så fantastisk opplevelse i evig veksling med de til dels skogkledte og smilende seterdalene. Flott er også utsynet, både ut mot Jøldalen, mot Lille Svartådalen og opp mot Svarthetta (1 548 meter) mens man beveger seg oppover eller nedover ryggen mellom toppen og Reitåsetra, der ruten over Geithetta skiller lag med Svartådalen. Den som har syn og interesse for slikt, kan dessuten også på Geithetta glede seg over møter med fjellrype, snøspurv og steinskvett, tre typiske flyvende representanter for denne karrige, men likevel så majestetiske naturen.

Men Geithetta er mer enn det som oppleves langs den rødmerkede stien som går mellom Jøldalshytta og Trollheimshytta. Man er jo på ingen måte slavisk bundet til å holde seg til de merkede rutene, selv om altfor mange gjør det. Man kan f.eks. variere med å ta turen over den høyere sørtoppen, og man kan ta turen gjennom det praktfulle Finnskaret og Lille Svartådalen.

Til å begynne med var det bare ruten gjennom Svartådalen som var merket opp av TT. Det skjedde til gjegjeld allerede i foreningens absolutte barndom, sommeren 1888. Ennå i 1907 var ruten over Geithetta ikke merket. I en rapport fra en inspeksjonstur i Trollheimen i august 1907 skriver styremedlem (og senere formann) Fridthjov Brun: «Veiret, som hidtil hadde været meget daarligt, blev bedre; saa vi besluttet at ta over Gjeithætta, istedet for den kjedelige vei gennem Svartådalen. Ved Reitaassæter tog vi op lien under Svartaaen lige ovenfor fossen. Den var ikke vanskelig at passere; men hvis denne rute blir almindelig, vilde det vistnok være heldigt, om en klop blev udlagt her. Skjønt turen over Gjeithætta tar halvanden à to timer længre tid end gennem Svartaadalen, er den dog langt at foretrække for sidstnævnte. Man har her en let fjeldovergang og en herlig udsigt over de omliggende fjelde. Det er let at finde frem; men veien bør dog opvarde». Året etter, i en inspeksjonsrapport fra 1908,

kunne foreningens formann Axel Sommerfeldt meddele at arbeidet med å merke opp ruten over Geithetta var kommet i gang.

Det er naturligvis en viss forskjell fra dengang, da selv en tur til Gråkallen i Bymarka ble betraktet som en fjelltur, og til i dag. Fjellet er gjennom våre langt bedre kommunikasjoner rykket oss nærmere inn på livet og er blitt noe alle kan oppleve. Slik sett er en tur over Geithetta i dag blitt mer som en helt ordinær fjelltur hva strabaser angår — det er ingen kunst lenger å dra fra Trondheim på morgenen og spise middagen på Trollheimshytta. Men naturen er likevel den samme som dengang, og for den som har synet og sansen for å oppleve fjellet slik det er, vil også Geithetta — om den er aldri så beskjedne i forhold til andre fjell omkring — kunne by på rike og nye opplevelser, hver gang man går der...